

Asia: VN 6446/2019

Hallituksen esitys eduskunnalle työntekijöiden lähettämisestä annetun lain muuttamisesta

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Työ- ja elinkeinoministeriö

Lausuntopyyntö: Hallituksen esitys eduskunnalle työntekijöiden lähettämisestä annetun lain muuttamisesta VN 6446/2019

STTK ry:n lausunto

Yleistä

Hallituksen esityksen tarkoituksena on implementoida työntekijöiden lähettämistä koskevan direktiivin muutosdirektiivi, joka annettiin kesäkuussa 2018. Muutosdirektiivin tarkoituksena on edistää lähetettyjen työntekijöiden yhdenvertaista kohtelua työntekomaan kansallisten työntekijöiden kanssa ja yritysten tasapuolista kilpailuasemaa. Muutosdirektiivissä säädetään lähetettyihin työntekijöihin pakollisesti sovellettavista työntekomaan työehdoista lähettämisen kestäessä. Muutosdirektiivin keskeiset muutokset liittyvät lähetettyjen työntekijöiden yhdenvertaisen kohtelun edistämiseen työntekomaan työntekijöiden kanssa nimenomaan työehtojen määräytymisessä.

STTK katsoo, että muutosdirektiivin tavoite edistää lähetettyjen työntekijöiden yhdenvertaista kohtelua on kannatettava. Implementointi Suomen työlainsäädäntöön on tehty nimenomaan direktiivin tavoitetta toteuttaen ja ottaen huomioon Suomen työlainsäädännön erityispiirteet.

Seuraavaksi STTK:n näkemykset Työ- ja elinkeinoministeriön pyytämällä tavalla jaoteltuina.

1) Lähetettyjen työntekijöiden yhdenvertaisen kohtelun edistäminen palkkauksessa ja työehdoissa

- Vähimmäispalkan käsitteen muutos palkaksi (5 §)

Ei huomautettavaa.

- Alihankinnassa ja yritysryhmän sisäisessä siirrossa mahdollisuus soveltaa ulkomaista yritystä sitovaa työehtosopimusta (5 §)

Työehtosopimustason osalta STTK toteaa hallituksen esityksen perusteluissa todetun mukaisesti, että muutosdirektiivi ei tunnusta ns. yrityskohtaisia työehtosopimuksia direktiivin mahdollistamiksi sopimisen välineiksi. Työsopimuslain 2 luvun 7 §:n 3 mom. mukaan yksittäinen työnantajayritys voi tehdä yrityskohtaisen työehtosopimuksen valtakunnallisen työntekijäjärjestön kanssa, minkä vuoksi ulkomaiset yritykset ovat tältä osin eri asemassa kansallisiin yrityksiin nähden. Edellä todettu kysymys ei kuitenkaan tule ratkaistavaksi muutosdirektiivin implementoinnin yhteydessä. Näin ollen hallituksen esitys on tältä osin direktiivin mukainen.

- Majoitusolosuhteita koskeva vaatimus (6a §)

Ei huomautettavaa.

- Työsuhteen lisäehdot pitkäaikaisessa lähettämisessä (4a §)

Suomeen sijoittuvassa pitkäkestoisessa lähettämisessä tulevat sovellettaviksi Suomen lainsäädäntöön ja työehtosopimukseen perustuvat järjestelyt. Esimerkiksi arkipyhävapaiden osalta voi muodostua tilanne, jossa työnantajan on annettava työntekijälle vapaa sekä työsopimukseen sovellettavan lain tai työehtosopimuksen nojalla että Suomen lainsäädännön tai työehtosopimuksen nojalla. Muutosdirektiivi velvoittaa kuitenkin nimenomaan kohdemaan (tässä Suomen) turvaamaan yhdenvertaisen kohtelun lähetetyn työntekijän ja kansallisen työntekijän välillä. Näin ollen hallituksen esityksen säännösehdotus on muutosdirektiivin mukainen.

- Kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä yritysten sisäisen siirron yhteydessä annetussa laissa tarkoitetut työntekijät (1a §)

Ei huomautettavaa.

2) Kustannusten korvausta koskevat ehdotukset, yleisen järjestyksen mukainen suojasäännös ja olettamasäännös

- Matka-, majoitus kustannukset alkuperämaasta Suomeen ja yleisen järjestyksen mukainen suojasäännös (5a §:n 1 momentti)

Ei huomautettavaa, STTK kannattaa suojasäännöksestä säätämistä. Orde Public -periaatteen kirjaamista säännökseen voidaan pitää perusteltuna ja oikeasuhtaisena. Säännös tulisi sovellettavaksi vain niissä tilanteissa, jos edellä mainitut kustannukset eivät tulisi lähetetyn työntekijän työsopimukseen sovellettavan kansallisen lainsäädännön tai käytännön mukaan korvattavaksi lainkaan taikka kansallisten säännösten mukainen tai ulkomaisen työnantajan ja hänen työntekijänsä sopima korvaus alittaisi olennaisesti Suomessa tehdyn työn osalta tavanomaisena ja kohtuullisena pidettävät matka- ja majoituskustannukset. Säännöksen tarkoituksena on turvata lähetetyn työntekijän yhdenvertainen kohtelu myös kustannusrasituksen kohdentumisen osalta. Ehdotettu säännös suojaa lähetettyä työntekijää ja toteuttaa muutosdirektiivin tarkoitusta lähetettyjen työntekijöiden yhdenvertaisen kohtelun edistämisestä.

- Matka-, majoitus ja ruokailukustannusten korvaaminen Suomessa työskentelyn aikana

Ei huomautettavaa.

- Olettamasäännös epäselviin tilanteisiin maksetun erän luonteesta (palkkaa vaiko kustannusten korvaus)

Ei huomautettavaa.

3) Työsuojeluviranomaiselle tehtävät ilmoitukset

- Ilmoitus työntekijöiden lähettämisestä (7§)

Ei huomautettavaa.

- Ilmoitusmenettely lähettämisen keston pidentämisestä (7a§)

Ei huomautettavaa.

4) Voimaantulo, siirtymäaika

Hallituksen esityksessä ehdotetaan vaihtoehtoisia siirtymäaikoja niiden lähettämistilanteiden osalta, jotka ovat alkaneet ennen lain voimaan tuloa. Jos Ordre Public -säännös annettaisiin hallituksen esityksenä, siirtymäaika olisi tältä osin 12 kk. Jos mainittua säännöstä ei annettaisi olisi siirtymäaika kuusi kuukautta. STTK pitää ehdotettua siirtymäsäännösmallia perusteltuna.

5) Muut huomiot

Ei huomautettavaa

Laurila Tiinamarju
STTK ry. - Inka Douglas, juristi